

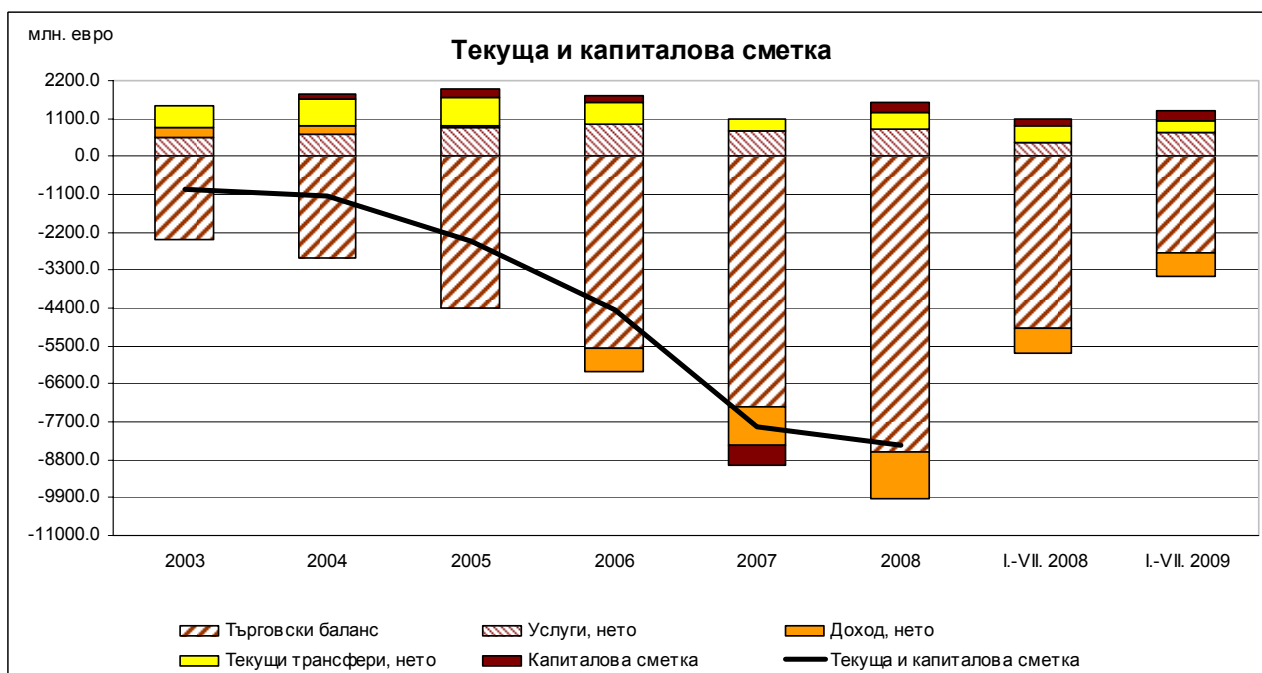
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

януари – юли 2009 г.

За януари – юли 2009 г. **текущата и капиталовата сметка** има дефицит в размер на 2134.7 млн. евро (6.3% от БВП²), при дефицит от 4619 млн. евро (13.5% от БВП) за януари – юли 2008 г.

За юли 2009 г. **текущата сметка** е положителна, в размер на 102 млн. евро, при отрицателна текуща сметка в размер на 439.1 млн. евро за юли 2008 г. Основни фактори за увеличението на баланса по текущата сметка в сравнение с юли 2008 г. са намалелите дефицити по търговското салдо (с 328.3 млн. евро) и по статия *Доход* (с 95.8 млн. евро) и увеличението на салдото по статия *Услуги* (със 113.1 млн. евро). За януари – юли 2009 г. текущата сметка има дефицит в размер на 2450.3 млн. евро (7.2% от БВП), при дефицит от 4840.3 млн. евро (14.2% от БВП) за януари – юли 2008 г. Основни фактори за намалението на дефицита по текущата сметка са по-ниските дефицити по търговското салдо (с 2180.9 млн. евро), по статия *Доход* (с 69.3 млн. евро) и увеличението на салдото по статия *Услуги* (с 288.9 млн. евро).

Търговското салдо за януари – юли 2009 г. е отрицателно, в размер на 2817.1 млн. евро (8.3% от БВП), при отрицателно салдо в размер на 4997.9 млн. евро (14.6% от БВП) за януари – юли 2008 г. За юли 2009 г. **търговското салдо** е отрицателно, в размер на 422.5 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 750.8 млн. евро за юли 2008 г.

Износът (FOB) възлиза на 6436.7 млн. евро, при 9271.4 млн. евро за януари – юли 2008 г., като намалява с 30.6% на годишна база, при ръст на годишна база от 23.9% за януари – юли 2008 г. За юли 2009 г. **износът (FOB)** възлиза на 1027.7 млн. евро, при 1523.9 млн. евро за юли 2008 г., като намалява с 32.6% на годишна база,

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2008 г. и 2009 г. Данните за 2006 – 2008 г. и януари – юни 2009 г. са ревизирани. С отчета за август 2009 г. ще бъдат представени ревизии на данните за юли 2009 г.

при ръст на годишна база от 22.7% за юли 2008 г. **Вносът (FOB)** е 9253.8 млн. евро, при 14 269.4 млн. евро за януари – юли 2008 г., като намалява с 35.1% на годишна база при ръст на годишна база от 26.9% за януари – юли 2008 г. За юли 2009 г. **вносът (FOB)** е 1450.2 млн. евро, при 2274.7 млн. евро за юли 2008 г., като намалява с 36.2% на годишна база при ръст на годишна база от 23.7% за юли 2008 г.

Салдото по **услугите** е положително, в размер на 674.8 млн. евро (2% от БВП), при положително салдо в размер на 385.9 млн. евро (1.1% от БВП) за януари – юли 2008 г. За юли 2009 г. салдото по статията е положително, в размер на 519.7 млн. евро при положително в размер на 406.6 млн. евро за юли 2008 г.

Салдото по статията **Доход** е отрицателно, в размер на 656.5 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 725.8 млн. евро за януари – юли 2008 г. За юли 2009 г. салдото по статията е отрицателно, в размер на 15.2 млн. евро при отрицателно в размер на 111 млн. евро за юли 2008 г.

Нетните постъпления от **текущи трансфери** възлизат на 348.5 млн. евро (1% от БВП) при 497.6 млн. евро (1.5% от БВП) за януари – юли 2008 г. За юли 2009 г. статията **Текущи трансфери, нето** е положителна в размер на 20.1 млн. евро при положителна в размер на 16.1 млн. евро за юли 2008 г.

Капиталовата сметка³ е положителна, в размер на 315.6 млн. евро, при 221.3 млн. евро за януари – юли 2008 г.

Финансовата сметка е положителна, в размер на 896.9 млн. евро, при положителна сметка в размер на 7413.4 млн. евро за януари – юли 2008 г.

Преките инвестиции в чужбина са 50.2 млн. евро, при 491.3 млн. евро за януари – юли 2008 г. **Преките чуждестранни инвестиции в страната**^{4,5} са 1881.4 млн. евро (5.6% от БВП), при 3954.1 млн. евро (11.6% от БВП) за януари – юли 2008 г. Преките инвестиции покриват 76.8% от дефицита по текущата сметка за отчетния период, при 81.7% за януари – юли 2008 г.

Портфейлните инвестиции – активи нарастват с 65.6 млн. евро, а за януари – юли 2008 г. те нарастват със 142.7 млн. евро. **Портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват със 102.1 млн. евро. За януари – юли 2008 г. **портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват със 123.8 млн. евро. За юли 2009 г. портфейлните инвестиции – пасиви нарастват с 23.8 млн. евро при намаление от 71.3 млн. евро за същия месец на 2009 г.

Други инвестиции – активи нарастват с 251.7 млн. евро, при намаление в размер на 554 млн. евро за януари – юли 2008 г. За юли 2009 г. **други инвестиции – активи** нарастват с 324.7 млн. евро, при намаление в размер на 380 млн. евро за юли 2008 г. **Други инвестиции – пасиви** намаляват с 523.9 млн. евро, при увеличение от 3743.9 млн. евро за януари – юли 2008 г. За юли 2009 г. **други инвестиции – пасиви** намаляват с 208 млн. евро, при увеличение от 262.1 млн. евро за юли 2008 г. За януари – юли 2009 г. нетните финансови заеми на сектор **Държавно управление** се увеличават с 217.1 млн. евро при намаление от 300.4 млн. евро за същия период на 2008 г., като нарастването за отчетния период се дължи основно на получени заеми от Световната банка.

За отчетния период статията **Грешки и пропуски** има положителна стойност, в размер на 169.3 млн. евро. За януари – юли 2008 г. статията има отрицателна стойност, в размер на 1113.7 млн. евро.

Общият баланс е отрицателен, в размер на 1068.5 млн. евро, при положителен общ баланс в размер на 1680.7 млн. евро за януари – юли 2008 г.

За януари – юли 2009 г. резервните активи на БНБ⁶ намаляват с 1068.5 млн. евро. За юли 2009 г. резервните активи на БНБ намаляват със 180.3 млн. евро.

² При брутен вътрешен продукт за 2008 г. (предварителни данни на НСИ), в размер на 34 117.5 млн. евро и оценка на БНБ за 2009 г. – 33 883 млн. евро.

³ Капиталовата сметка включва статиите **Капиталови трансфери** и **Придобиване/намаление на непроизведени нефинансови активи**.

⁴ Предварителните данни за 2008 г. и 2009 г. ще бъдат ревизираны с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ и годишните данни на НСИ, а за 2009 г. и с тримесечните данни на НСИ.

⁵ При сравнение на данните следва да се има предвид, че информацията за преките чуждестранни инвестиции за януари – юли 2008 г., публикувана в прессъобщението на БНБ от 16 септември 2008 г. (www.bnb.bg, секция Статистика/Платежен баланс/Прессъобщения), е ревизирана впоследствие. Първоначалните данни за преките чуждестранни инвестиции за януари – юли 2008 г. (публикувани на 16 септември 2008 г.) са 2847.3 млн. евро. Покритието на текущата сметка от преките инвестиции за януари – юли 2008 г. е било 62.5%.

⁶ Без измененията, дължащи се на курсови разлики.

Приложение: Платежен баланс на България в евро (аналитично представяне)

Таблиците за платежния баланс и външната търговия на България, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Външен сектор*, съответно *Платежен баланс* и *Външна търговия*.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА“

ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“ №1, СОФИЯ 1000

тел.: (02) 9145 1656; факс: (02) 980 24 25

e-mail: press_office@bnb.org

интернет страница: <http://www.bnb.bg>

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца	
	Юли.08	Юли.09	към 30.VII.2008	към 30.VII.2009	към 30.VII.2008	към 30.VII.2009
ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА	-419.9	113.4	-4619.0	-2134.7	-8898.3	-5891.4
А. Текуща сметка¹	-439.1	102.0	-4840.3	-2450.3	-8444.1	-6263.1
Стоки: кредит (f.o.b.)	1523.9	1027.7	9271.4	6436.7	15298.5	12369.1
Стоки: дебит (f.o.b.)	-2274.7	-1450.2	-14269.4	-9253.8	-23784.3	-18785.5
Търговски баланс ²	-750.8	-422.5	-4997.9	-2817.1	-8485.8	-6416.4
Услуги: кредит	810.9	831.2	3050.0	2922.4	5118.9	5241.5
Транспорт ³	214.4	204.1	917.0	760.4	1521.0	1405.4
Пътувания ⁴	488.5	526.9	1455.3	1417.0	2446.6	2497.8
Други услуги	108.0	100.3	677.7	745.0	1151.3	1338.3
Услуги: дебит	-404.3	-311.5	-2664.1	-2247.6	-4482.9	-4181.3
Транспорт ³	-137.2	-97.9	-877.8	-603.5	-1447.1	-1195.1
Пътувания ⁴	-133.8	-126.6	-920.9	-770.8	-1524.9	-1466.1
Други услуги	-133.3	-87.1	-865.5	-873.2	-1510.8	-1520.0
Услуги, нето	406.6	519.7	385.9	674.8	636.0	1060.1
Стоки и нефакторни услуги, нето	-344.2	97.1	-4612.1	-2142.3	-7849.9	-5356.3
Доход: кредит	145.0	130.9	1014.5	902.4	1707.5	1704.7
Компенсации на наетите ⁵	111.7	103.1	816.9	697.4	1385.7	1337.9
Инвестиционен доход	33.3	27.8	197.6	205.0	321.8	366.7
Доход: дебит	-256.0	-146.1	-1740.3	-1558.9	-2961.8	-2965.4
Компенсации на наетите	-1.9	-1.3	-16.3	-10.8	-28.2	-22.4
Инвестиционен доход	-254.1	-144.8	-1723.9	-1548.1	-2933.6	-2943.0
Доход, нето	-111.0	-15.2	-725.8	-656.5	-1254.3	-1260.7
Стоки, нефакторни услуги и доход, нето	-455.2	81.9	-5337.9	-2798.7	-9104.1	-6617.0
Текущи трансфери, нето	16.1	20.1	497.6	348.5	660.0	353.9
Текущи трансфери, кредит	74.6	50.1	914.3	724.6	1351.8	1066.9
Текущи трансфери, дебит	-58.5	-30.1	-416.7	-376.2	-691.9	-713.0
Б. Капиталова сметка^{1, 6, 7}	19.2	11.4	221.3	315.6	-454.2	371.7
Капиталови трансфери, нето	19.2	11.4	221.3	315.8	-454.2	371.9
Текуща и капиталова сметка	-419.9	113.4	-4619.0	-2134.7	-8898.3	-5891.4
В. Финансова сметка^{1, 7}	1238.4	-70.7	7413.4	896.9	14532.8	4862.2
Преки инвестиции, нето, вкл. ⁸	708.6	342.6	3462.7	1831.2	7622.9	4432.2
Преки инвестиции в чужбина	-15.6	-4.1	-491.3	-50.2	-586.3	-44.1
Преки инвестиции в България ⁹	724.2	346.7	3954.1	1881.4	8216.5	4476.3
Сливания и придобивания, нето ⁹	0.0	0.0	0.0	0.0	-7.4	0.0
Портфейлни инвестиции, нето	-114.3	121.0	-266.5	-167.7	-693.4	-497.8
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	-43.1	97.2	-142.7	-65.6	-233.6	-100.2
Портфейлни инвестиции-пасиви	-71.3	23.8	-123.8	-102.1	-459.8	-397.6
Финансови деривати, нето	2.0	-1.7	-80.9	8.9	-95.1	46.2
Други инвестиции, нето	642.1	-532.7	4297.9	-775.5	7698.5	881.6
Други инвестиции-активи	380.0	-324.7	554.0	-251.7	877.6	-658.7
Търговски кредити, нето ¹¹	-4.1	0.0	-226.1	10.9	-194.2	86.4
Заеми	-17.4	-22.1	-199.8	-25.7	-326.1	-59.4
Валута и депозити ¹²	170.3	-322.4	737.4	-239.8	228.9	-650.0
Други активи	231.2	19.7	242.6	2.9	1169.0	-35.7
Други инвестиции-пасиви	262.1	-208.0	3743.9	-523.9	6820.9	1540.3
Търговски кредити, нето ¹³	19.8	0.0	184.9	-147.5	265.2	-216.5
Заеми ¹⁴	356.9	-112.7	2269.7	-27.4	3514.0	1354.1
Депозити на нерезиденти	-110.4	-101.1	1294.8	-325.3	3055.0	427.3
Други пасиви	-4.1	5.9	-5.5	-23.6	-13.2	-24.6
Общо за групи А, Б и В	818.5	42.6	2794.3	-1237.8	5634.6	-1029.3
Г. Грешки и пропуски	-409.6	-223.0	-1113.7	169.3	-1968.1	-1045.8
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	408.9	-180.3	1680.7	-1068.5	3666.5	-2075.1
Д. Резерви и друго финансиране	-408.9	180.3	-1680.7	1068.5	-3666.5	2075.1
Резервни активи на БНБ ¹⁵	-408.9	180.3	-1680.7	1068.5	-3666.5	2075.1
Ползвани кредити от МВФ, нето	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-то издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни. Данните за януари 2006 - юни 2009 г. са ревизирани.

С отчета за август 2009 г. предстои ревизия на данните за платежния баланс за юли 2009 г.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2009 г. предварителни данни на НСИ към 4 септември 2009 г., които включват данни от системата Интрастат за страните от ЕС и данни от митнически декларации за страните извън ЕС. Оценката на вноса по цени FOB е на база на методологията на БНБ и НСИ.

3/ Включва оценки за товарен транспорт, извършени по методологията на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методологията на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за 2007 - 2009 г. се базират на предварителна информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина.

5/ Оценки по методологията на БНБ.

6/ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи*.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаляване на пасиви).

8/ Предварителни данни. Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др. Данните за 2008 г. и 2009 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

9/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

10/ На база на данни от банките.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

12/ За *Други сектори* данни на Банката за международни разплащания (BIS) за 2008 г. Данните за 2009 г. подлежат на ревизия.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови разлики. Отрицателният знак (-) показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.